

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS KENDELSE (afdelingen for bevilling af appel)

11. juli 2023 *

»Appel – EU-varemærker – bevilling af appel – artikel 170b i Domstolens procesreglement – anmodning, der godtgør, at et spørgsmål er vigtigt for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng eller udvikling – appellen admitteres«

I sag C-93/23 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 17. februar 2023,

Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO) ved D. Hanf, T. Klee og E. Markakis, som befuldmægtigede,

appellant,

de øvrige andre parter i appelsagen:

Neoperl AG, Reinach (Schweiz), ved Rechtsanwältin U. Kaufmann,

sagsøger i første instans,

har

DOMSTOLEN (afdelingen for bevilling af appel),

sammensat af Domstolens vicepræsident, L. Bay Larsen, og dommerne M. Ilešić (refererende dommer) og I. Jarukaitis,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

efter forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokat P. Pikamäe,

afsagt følgende

* Processprog: tysk.

Kendelse

- 1 Ved sin appel har Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO) nedlagt påstand om ophævelse af dom afsagt af Den Europæiske Unions Ret den 7. december 2022 i sag T-487/21, Neoperl mod EUIPO (Gengivelse af en cylinderformet sanitær indsatsdel) (T-487/21, herefter »den appellerede dom«, EU:T:2022:780), hvorved Retten annullerede afgørelsen truffet den 3. juni 2021 af Femte Appellkammer ved EUIPO (sag R 2327/2019-5) vedrørende registrering af et taktilt positionsmærke, der gengiver en cylinderformet sanitær indsatsdel, som EU-varemærke.

Anmodningen om bevilling af appel

- 2 I henhold til artikel 58a, stk. 1, i statuttens for Den Europæiske Unions Domstol er behandlingen af en appel, der iværksættes til prøvelse af Rettens afgørelser vedrørende en afgørelse truffet af en uafhængig appelinstans i EUIPO, betinget af en forudgående bevilling fra Domstolen.
- 3 I henhold til statuttens artikel 58a, stk. 3, admitteres appellen helt eller delvist i henhold til den i procesreglementet fastsatte fremgangsmåde, når den rejser et vigtigt spørgsmål for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng eller udvikling.
- 4 I henhold til procesreglementets artikel 170a, stk. 1, skal appellanten i de situationer, der er omhandlet i den nævnte statuts artikel 58a, stk. 1, som bilag til sit appelskrift vedlægge en anmodning om bevilling af appellen, hvori den pågældende redegør for det vigtige spørgsmål, som appellen rejser for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng eller udvikling, og som indeholder alle de oplysninger, der er nødvendige for, at Domstolen kan påkende denne.
- 5 I henhold til procesreglementets artikel 170b, stk. 1 og 3, træffer Domstolen afgørelse om anmodningen om bevilling af appel hurtigst muligt ved begrundet kendelse.

Appellantens argumentation

- 6 Til støtte for anmodningen om bevilling af appel har EUIPO gjort gældende, at dennes eneste anbringende rejser et vigtigt spørgsmål for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng og udvikling.
- 7 I første række har EUIPO med dette enkelte anbringende for det første foreholdt Retten, at den tilsidesatte artikel 72, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1001 af 14. juni 2017 om EU-varemærker (EUT 2017, L 154, s. 1). Nærmere bestemt begik Retten i den appellerede doms præmis 47, 48 og 50-61 en retlig fejl ved at fastslå, at den materielle prøvelse, som den foretog af artikel 7, stk. 1, litra a), sammenholdt med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 207/2009 af 26. februar 2009 om EU-varemærker (EUT 2009, L 78, s. 1), udgjorde et nødvendigt juridisk spørgsmål forud for behandlingen af det annulationsøgsmål, som appellanten i første instans havde anlagt. Herved så Retten bort fra den omstændighed, dels at den ikke havde saglig kompetence til at foretage en sådan undersøgelse, dels at den foretagne undersøgelse ikke var nødvendig for at efterprøve lovligheden af den omtvistede afgørelse, eftersom en sådan prøvelse allerede fuldt ud kunne sikres ved undersøgelsen af spørgsmålet om, hvorvidt appelkammeret ved at undlade at undersøge artikel 7, stk. 1, litra a), sammenholdt med

artikel 4 i forordning nr. 207/2009, havde tilsidesat de bestemmelser, som appellanten i første instans havde påberåbt sig, nemlig artikel 7, stk. 1, litra b), i forordning nr. 207/2009 og artikel 71, stk. 1, i forordning 2017/1001.

- 8 Denne prøvelse ex officio af anbringendet om tilsidesættelse af anvendelsesområdet for artikel 7, stk. 1, litra b), i forordning nr. 207/2009 udgør følgelig en ulovlig omgåelse af den kompetenceregulering, som EU-lovgiver har fastsat i artikel 72 i forordning 2017/1001.
- 9 For det andet har EUIPO gjort gældende, at tilsidesættelsen af artikel 72, stk. 3, i forordning 2017/1001 har til følge, at appelkammeret ved EUIPO endeligt fratages sine undersøgelses- og beslutningsbeføjelser, såvel oprindelige som specifikke, og at der ses bort fra dets medlemmers uafhængighed ved udøvelsen af denne kompetence.
- 10 For det tredje har EUIPO gjort gældende, at denne tilsidesættelse skader den fuldstændige retsbeskyttelse, der er sikret på forskellige niveauer i forhold til EUIPO's afgørelser. Nærmere bestemt sikres denne beskyttelse af appelkamrene ved EUIPO i forhold til afgørelser fra EUIPO's undersøgelser og af Retten, som efterprøver lovligheden af appelkamrenes afgørelser.
- 11 I anden række har EUIPO gjort gældende, at appellen rejser spørgsmålet om omfanget af og betingelserne for udøvelsen af den beføjelse til at omgøre en afgørelse, som Retten er tillagt ved artikel 72, stk. 3, i forordning 2017/1001, idet dette spørgsmål er vigtigt for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng og udvikling som omhandlet i artikel 58a, tredje afsnit, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol.
- 12 I denne henseende har EUIPO for det første anført, at appellen rejser et horisontalt spørgsmål af processuel karakter, dvs. spørgsmålet om, hvorvidt Retten ved at undersøge et anbringende, der rejses ex officio, har overskredet grænserne for sin kompetence som fastsat af EU-lovgiver. Dette spørgsmål er desuden vigtigt for alle de sager, hvor afgørelser truffet af EUIPO's appelkamre på varemærke- og designområdet er genstand for Rettens legalitetskontrol.
- 13 For det andet har EUIPO anført, at det spørgsmål, som appellen rejser, vedrører tildelingen af kompetencer, som er af forfatningsmæssig karakter. Retten er nemlig ved udøvelsen af de beføjelser, som den er blevet tildelt i medfør af artikel 13, stk. 2, TEU, retligt forpligtet til at handle inden for rammerne af de beføjelser, som den er tillagt ved artikel 263 TEUF og artikel 72 i forordning 2017/1001.
- 14 For det tredje mener EUIPO, at det spørgsmål, der rejses i appellen, vedrører det fuldstændige, passende, effektive og niveaudelte retsbeskyttelsessystem i forhold til EUIPO's afgørelser, som EU-lovgiver har indført. Dette spørgsmål vedrører navnlig den særlige rolle, som de uafhængige appelkamre er tillagt i dette system.
- 15 For det fjerde har EUIPO gjort gældende, at det omtalte spørgsmål har en særlig strukturel betydning for den særskilte ordning for retlig beskyttelse mod EUIPO's afgørelser. For det første er Rettens overskridelse af beføjelsen til at omgøre en afgørelse nemlig i strid med den oprindelige enekompetence for appelkamrene ved EUIPO på området for prøvelse af EUIPO's afgørelser. Dernæst mindsker den den retlige beskyttelse af de personer, der er berørt af EUIPO's afgørelser, såvel på det »kvantitative plan« som på det »kvalitative« plan. Endelig medfører en sådan overskridelse ligeledes en forringelse af retsbeskyttelsen.

- 16 For det femte er EUIPO af den opfattelse, at Rettens tilgang i den appellerede dom indebærer en risiko for retsusikkerhed med hensyn til betingelserne for anvendelse af artikel 72, stk. 3, i forordning 2017/1001 i mangel af enhver forklaring i denne henseende. En sådan forklaring ville således være nødvendig, for så vidt som Retten hverken fulgte sagsøgeren i første instans' påstande eller Domstolens praksis, der finder anvendelse i den foreliggende sag.
- 17 For det sjette har EUIPO anført, at det rejste spørgsmål er vigtigt for så vidt angår den retlige beskyttelse mod afgørelser fra andre EU-agenturer, for hvilke EU-lovgiver som omhandlet i artikel 263, stk. 5, TEUF har fastsat en specifik, fuldstændig og forudgående kontrol ved en uafhængig appelinstans, der igen skal underkastes en legalitetskontrol ved Unionens retsinstanser.

Domstolens bemærkninger

- 18 Det skal indledningsvis bemærkes, at det påhviler appellanten at godtgøre, at de spørgsmål, der er rejst i appellen, er vigtige for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng eller udvikling (jf. kendelse af 10.12.2021, EUIPO mod The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, præmis 20, og af 30.1.2023, bonnanwalt mod EUIPO, C-580/22 P, EU:C:2023:126, præmis 10).
- 19 Desuden fremgår det af artikel 58a, stk. 3, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, sammenholdt med procesreglementets artikel 170a, stk. 1, og artikel 170b, stk. 4, at en anmodning om bevilling af appel skal indeholde alle de oplysninger, som gør det muligt for Domstolen at træffe afgørelse om bevilling af appel og, hvis appellen admitteres delvist, at fastslå de appelanbringender eller de dele af appellen, som svarskriftet skal være rettet mod. Henset til, at ordningen med forudgående bevilling af appellerne som omhandlet i denne statuts artikel 58a har til formål at begrænse Domstolens prøvelse til spørgsmål, der har betydning for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng eller udvikling, skal kun de anbringender, der rejser sådanne spørgsmål, og som er godtgjort af appellantens, således behandles af Domstolen i forbindelse med appellen (jf. kendelse af 10.12.2021, EUIPO mod The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, præmis 21, og af 30.1.2023, bonnanwalt mod EUIPO, C-580/22 P, EU:C:2023:126, præmis 11).
- 20 En anmodning om bevilling af appel skal således under alle omstændigheder klart og præcist angive de anbringender, som appellen er baseret på, identificere det retlige spørgsmål, der er rejst ved hvert enkelt anbringende, med den samme klarhed og præcisere, hvorvidt dette spørgsmål er vigtigt for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng eller udvikling, og specifikt redegøre for grundene til, at det pågældende spørgsmål er vigtigt i forhold til det påberåbte kriterium. Navnlig hvad angår appelanbringenderne skal anmodningen om bevilling af appel omfatte en præcisering af den EU-retlige bestemmelse eller den retspraksis, der er blevet tilsidesat i den appellerede dom eller kendelse, en kortfattet redegørelse for, hvori den retlige fejl, som Retten angiveligt har begået, består, og en angivelse af, i hvilket omfang denne fejl har påvirket resultatet af den appellerede dom eller kendelse. Når den retlige fejl, der påberåbes, følger af en tilsidesættelse af retspraksis, skal det i anmodningen om bevilling af appel angives kortfattet, men klart og præcist, for det første hvor den påståede tilsidesættelse findes ved angivelse af såvel de præmisser i den appellerede dom eller kendelse, som appellantens anfægter, som de præmisser i Domstolens eller Rettens afgørelse, som er blevet tilsidesat, og for det andet de konkrete grunde til, at en sådan tilsidesættelse rejser et vigtigt spørgsmål for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng eller udvikling (jf. kendelse af 10.12.2021, EUIPO mod The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, præmis 22, og af 30.1.2023, bonnanwalt mod EUIPO, C-580/22 P, EU:C:2023:126, præmis 12).

- 21 I det foreliggende tilfælde fremgår det af den appellerede doms præmis 47 og 48, at Retten som et forudgående spørgsmål, hvis afgørelse var nødvendig for at undersøge søgsmålsgrundene vedrørende tilsidesættelse af artikel 7, stk. 1, litra b), og artikel 95, stk. 1, i forordning nr. 207/2009, fastslog, at det tegn, for hvilket der var ansøgt om registrering som EU-varemærke, opfyldte betingelserne i artikel 4 i forordning nr. 207/2009, og at det kunne udgøre et varemærke. Retten fandt nemlig, at den ville have tilsidesat sin funktion som retsinstans, der udfører legalitetskontrol, hvis den for det første havde undladt at fastslå – selv om parterne ikke havde gjort dette gældende – at den omtvistede afgørelse blev truffet på grundlag af en bestemmelse, nemlig artikel 7, stk. 1, litra b), i forordning nr. 207/2009, som kunne have vist sig ikke at finde anvendelse i den foreliggende sag, hvilket appelkammeret ikke havde taget stilling til, i det tilfælde, hvor det tegn, der er ansøgt registreret, ikke udgør et varemærke i henhold til artikel 4 i samme forordning, og for det andet havde truffet afgørelse i den foreliggende tvist ved selv at anvende denne bestemmelse.
- 22 Det skal for det første bemærkes, at EUIPO præcist og klart har beskrevet sit eneste appelanbringende om en tilsidesættelse af artikel 72, stk. 3, i forordning 2017/1001. Med dette anbringende har EUIPO navnlig gjort gældende, at Retten ex officio har undersøgt, om artikel 7, stk. 1, litra a), sammenholdt med artikel 4 i forordning nr. 207/2009, fandt anvendelse.
- 23 EUIPO har ligeledes angivet, hvori den retlige fejl, som Retten angiveligt har begået, består.
- 24 EUIPO har nemlig gjort gældende, at Retten overskred grænserne for sin kompetence som fastsat af EU-lovgiver, idet den tiltog sig den oprindelige kompetence for appelkamrene ved EUIPO til at prøve undersøgerens afgørelser.
- 25 EUIPO har således i sin anmodning om bevilling af appel identificeret såvel de præmisser i den appellerede dom, som kontoret bestrider, som den EU-retlige bestemmelse, der angiveligt er tilsidesat.
- 26 For det andet fremgår det af anmodningen om bevilling af appel, at den retlige fejl, som Retten angiveligt begik, og som foranledigede Retten til at annullere den omtvistede afgørelse, hvorved appelkammeret afslog klagen på grundlag af registreringshindringen i artikel 7, stk. 1, litra b), i forordning nr. 207/2009, begrundede den appellerede dom i sin helhed.
- 27 Det skal endvidere fremhæves, at EUIPO har anført, at legalitetskontrol af den omtvistede afgørelse ikke krævede en materiel prøvelse af artikel 7, stk. 1, litra a), sammenholdt med artikel 4 i forordning nr. 207/2009, men allerede fuldt ud kunne sikres ved undersøgelsen af spørgsmålet om, hvorvidt appelkammeret ved at undlade at undersøge artikel 7, stk. 1, litra a), sammenholdt med artikel 4 i forordning nr. 207/2009, havde tilsidesat de bestemmelser, som sagsøgeren i første instans havde påberåbt sig, nemlig artikel 7, stk. 1, litra b), i forordning nr. 207/2009 og artikel 71, stk. 1, i forordning 2017/1001. EUIPO har imidlertid ikke gjort gældende, at en sådan legalitetskontrol ikke ville have ført til ophævelse af den omtvistede afgørelse.
- 28 Selv hvis det antages, at den nævnte legalitetskontrol ville have ført til ophævelse af den omtvistede afgørelse, fremgår det af EUIPO's opfattelse, at en sådan ophævelse ikke endeligt ville fratage appelkammeret ved EUIPO dets kompetence til at prøve undersøgerens afgørelse.
- 29 Henset til ovenstående betragtninger fremgår det således, at den fejl, som Retten angiveligt har begået, har haft indflydelse på resultatet af den appellerede dom.

- 30 For det tredje skal appellanten i henhold til den bevisbyrde, der påhviler ophavsmanden til en anmodning om bevilling af appel, godtgøre, at appellen uafhængigt af de retlige spørgsmål, som den pågældende påberåber sig i sin appel, rejser et eller flere vigtige spørgsmål for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng eller udvikling, idet dette kriterium er mere vidtrækkende end den appellerede dom og i sidste ende appellen (jf. kendelse af 10.12.2021, EUIPO mod The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, præmis 27, og af 30.1.2023, bonnanwalt mod EUIPO, C-580/22 P, EU:C:2023:126, præmis 15).
- 31 Dette indebærer i sig selv, at eksistensen af sådanne spørgsmål og betydningen heraf skal godtgøres ved angivelse af konkrete oplysninger, der vedrører det pågældende tilfælde, og ikke blot generelle argumenter (jf. kendelse af 10.12.2021, EUIPO mod The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, præmis 28, og af 30.1.2023, bonnanwalt mod EUIPO, C-580/22 P, EU:C:2023:126, præmis 16).
- 32 I det foreliggende tilfælde har EUIPO imidlertid identificeret det spørgsmål, der er rejst ved EUIPO's eneste anbringende, som i det væsentlige består i at fastlægge omfanget af og betingelserne for udøvelsen af den beføjelse til at omgøre en afgørelse, som Retten er tillagt ved artikel 72, stk. 3, i forordning 2017/1001. Mere generelt vedrører dette spørgsmål ifølge EUIPO kompetencen til og intensiteten af den prøvelse, der udøves af Unionens retsinstanser.
- 33 EUIPO har i øvrigt anført konkrete grunde til, at kontoret mener, at det retlige spørgsmål, der er rejst med appellen, er vigtigt for såvel EU-rettens ensartede anvendelse og sammenhæng som for dens udvikling.
- 34 EUIPO understreger navnlig den horisontale karakter af spørgsmålet om, hvorvidt Retten overskred grænserne for sin kompetence ved de facto at ændre appelkammerets afgørelse efter at have undersøgt et anbringende, der blev påkendt ex officio.
- 35 Dernæst har EUIPO anført, at spørgsmålet om tildeling af kompetence udgør et vigtigt spørgsmål af forfatningsmæssig karakter, idet Retten er juridisk forpligtet til at handle inden for rammerne af de beføjelser, som den er tillagt.
- 36 EUIPO præciserer endvidere, at spørgsmålet om betingelserne for og omfanget af den beføjelse til at omgøre en afgørelse, som er tillagt Retten, har en særlig betydning, idet en overskridelse af denne beføjelse har betydning for appelkamrenes enekompetence, for retsbeskyttelsen af de personer, der er berørt af EUIPO's afgørelse, og generelt for den effektive domstolsbeskyttelse.
- 37 Endelig har EUIPO fremhævet, at spørgsmålet om omfanget af og betingelserne for den beføjelse til at omgøre en afgørelse, som er tillagt Retten, udgør et vigtigt spørgsmål, for så vidt som det ikke er begrænset til den intellektuelle ejendomsret, men ligeledes kan vedrøre afgørelser fra andre EU-agenturer, der er underlagt Unionens retsinstansers legalitetskontrol.
- 38 Det fremgår således af anmodningen om bevilling af appel, at det spørgsmål, som den foreliggende appel rejser, er mere vidtrækkende end den appellerede dom og i sidste ende den nævnte appel.
- 39 Henset til de forhold, som EUIPO har redegjort for, påviser den foreliggende anmodning om bevilling af appel i tilstrækkelig grad, at appellen rejser vigtige spørgsmål for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng og udvikling.
- 40 I lyset af ovenstående betragtninger skal appellen admitteres.

Sagsomkostninger

- 41 Det fremgår af artikel 170b, stk. 4, i procesreglementet, at såfremt appellen helt eller delvis admitteres i henhold til de kriterier, der er anført i artikel 58a, stk. 3, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, fortsættes proceduren i overensstemmelse med dette reglements artikel 171-190a.
- 42 I henhold til procesreglementets artikel 137, som finder anvendelse på appelproceduren i henhold til samme reglements artikel 184, stk. 1, træffes der afgørelse om sagsomkostninger ved den dom eller kendelse, hvormed sagens behandling ved Domstolen afsluttes.
- 43 Idet anmodningen om appel tages til følge, udsættes afgørelsen om sagsomkostningerne.

Af disse grunde bestemmer Domstolen (afdelingen for bevilling af appel):

1) Appellen admitteres.

2) Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes.

Underskrifter